

የኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ገርቴ ልሣን

ዲቦ ቀጽ 14 ቀ 3

ጥቅምት /1981

ራስዎ ለኩዛ "ታይ ተኛል ቤት ይቃጠላል/"

አለቸ አበዲትዎ

ዐበሉት፣ ወሽተ፣ ቀጥረት የፋሽስት መንግሥት መለያዎች ናቸው። የኢትዮጵያ ሕዝቦች ከጨፍጨፊነት፣ ከአጣጭና ከጨቋኝነት፣ ከአፍላና ታዳጊ ተግባራዊ ለግጣጥነት በተጨማሪ እኒህን አበሮ በቀል ቢህሪያተን፣ ዓባይ የሽ ቀጠፊነትን ጥርት አርገው ያውቁለታል። በዚህ መጽጠፍ መተቶ የሚመሰክርበት አንዳፈር ነው። እስቲ በቻ ቀኑ ይደረስ። ዛሬ ታዲያ፣ ግንኙነት ሲይለው፣ ቀርጾ-ቀጠይነትንም ሲይስተ፣ እኛም የካታምና የአምናና የተናገተ በሰቲያ ወሽተችን ታቀረን በግግላበጥ ላይ እያለን፣ እስካሁን እየካደ እየሸፋፈነ እያደባሰባቸው ኪቀዳት የሀገራችን ዕውነታዎች ውስጥ አንዳንዶቹን እያንጠባጠብ ነው። ሽርፍርፍቶና ያልተሟሉ ቢሆኑም እንደ አለት የጠጠሩ ዕውነታዎችም ናቸውና እነዚህ ከአሠጋጅና ከአሠዲሪ መሪዎች አንደበት ሲወጡ ሰምተን በመደነቀ አንወሰንም። እኒህ በሃቅ፣ በቀንነት፣ በፍተሀ-ርተህ በሰብአዊነትም ላይ የሸፈተ ወንጠዳዎች/ቃሉን አንዳንድ ወደነሱም አንድን ወረውረው ይፈቀድላቸው/ መራራቶን የዐውነት ጽዮ ካልተገደዱ በሰተቀር ገንቸው አንደግያደርጋት እሙን ነውና -"ለምን?" ብሎ መጠየቅ አገባብ ይኖረዋል። ጠበቀና ከረርም አድርገን እንጠይቃለን።

በመጀመሪያ ገን ራሳቸው በ14 ዓመቶች ውስጥ ስለ አድባለባሉት "አበዱ ታዊ" ሥርዓታቸው፣ ስለአፈላለሱት ሀገር፣ ቀውስወስ ስላጸረጉት ኢኮኖሚ ገና ዛሬ ግዴታ የጀመሩትን እንሰጣ።-

- ዘቅተኛ የነበረው የኢትዮጵያ ህዝብ ዓመታዊ የነፍስ-ወከፍ ገቢ፣ ከዚያውም ቀንሷል።
- የህዝቡ በዚያ በዓመት በ2.9 በመቶ እያደገ የኢኮኖሚው ዕድገት ገን በዓመት 1.9 በመቶ ብቻ ነው።
- የጦርነቶች መቀጠል የሚጠይቀው ውትድርና ከመንግሥት ዓመታዊ ገቢ ገጣሹን /ከ3 ቢሊዮን ብር፣ 1.5 ቢሊዮን/ እያሰወጣ ነው።
- በ1980 ዓ.ም 4 ቢሊዮን ከነበረው የመንግሥት በጀት ውስጥ 1.7 ቢሊዮን የየጠው የገባርና ክፍለ ኢኮኖሚ ወደቀ፣ በግንብ እህል ራስን አላሰታለም፣ ለኢንግሊት ጥሪ ዕቃዎችን ግቀረብ አልታለም።
- የገባርናም ሆነ የኢንግሊት ምርት/ውጤቶች ከፍተኛ እጥረት አለ።
- የዋጋ ጎረት /በሀገሪቱ ውስጥ/ አለ።
- ለመኖሪያ ገደብ የሚወደበው ገንዘብ በጣም ዘቅተኛ ነው።
- ምርታዊነትንና የክምችት እቅድን ቢለፉት "11 ዓመቶች" ግባባ ስልተታለም።

- ምርታዎችን በጣም ዝቅተኛ ነው።
- በክፍሉ ላይ ኢኮኖሚያዊ መስክ ለመጠጠንና ለገዢዎች ስልጠናዎች ለማድረግ ለሌሎች ለገቢዎች ከመሆንም ይበልጣል።
- በዓመት 530.30 ሚሊዮን ብር ለውጭ ዕዳዎች ወለድ ብቻ ይከፈላል።
- ሠርቶ አደረጋ የመንግሥት ገቢደት የሆኑትን ተገቢዎችን ስልጠናዎች
- በመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና በፓርቲ ስራዎች መስክ ላይ...
ፈክኮርቶ፣ - - - - ሥልጣንን መሻግት፣ - - - ከተጠያቂነት መሸጥ - -
ሥራዎችን አፋዘዋል።
- በአፈጻጸም ድክመት ምክንያት የታሰሩ ገቢዎች ላይ መድረስ አልተቻለም።

በሌ የተናገረው፣ ሌላ ጣንም አይደለም፣ ራሱ መንግሥት ሃይለማርያም ነው። በዚያው በሚታወቀው "መንግሥት" የሚለው ስራ ለገዢው የተሸረሸሩትንና የተጨመሩትን ዕውነታዎች ወደጣጧትና ጣጥሩት ለገዢው] መንግሥት እነዚህን የተጠቀሱትን ጤና ለቀለቅ ያሉ ሃቀኛና ሌሎችንም በይፋ የተናዘዘው ከገቢዎች 28 ቀን ለስክ. ሀገር 2 ቀን 1981 ዓ.ም ለተካሄደው የኢህፓት ጣዕከላዊ ስብሰባ ቢቀረበው ሪፖርት ውስጥ ነው። ገዢዎቻችን ለ14 የተገዛዙ ዓመቶች ህዝቡን በባለገ ጠጣቸው እያደሱ ዩናይትድ ስቴትስ ስራ ለገዢው ለመኖር፣ ለመገዛት፣ ጥረዋል። የገደል ስብሰባ የሚያካክሉ ውሸቶችን በመደርደር በኢትዮጵያ ነበረተሰብ ውስጥ ያሉትን ችግሮች ሁሉ በተከክል እየፈተኑ መሆናቸውን በመገለጽ በሚለስከላ ገሰገሰ በተቆጣጠሯቸው ዘና ማሠራጨያ ለፈጸሙ። ታዲያ ዛሬ ይህን ሁሉ አጭር የይታ ምን ለመጣው? የውሸት ቋት ተጣጣሪዎች ነው ለንግድ ለ የዘና ነቁም የሚያቀርቡትን እና ያሉን። የሚዘላብዱትን የውሸት ክምር ጣንም ለንግድ መናገስ ተረድተው ነው ለንግድ ለሌሎች የመረጃ ትሎታና የአስረጃዎችም በሀገሪቱ ውስጥ መገኘት ለጠያ ያቂ እንደሆኑ ናቸው። ምናልባት እኒህ መታወቂያውን ገና ያለመኑት የኢህፓትና የኢ ሀገሪቱ መሪዎች ሲደናበሩ ገዢውና ፈጣጠው ከሚገኙት የኢትዮጵያ ዕውነታዎች ጋር ተሳ ተመው ይሆን? ወይንስ ከመገጠታቸው በፊት እኒያ የበላይ ጠባቂዎቻቸው የዓይን ገር ይሻቸውን በመገፈፍና ዓይኖቻቸውንም በመቆርቆር አሳይተዋቸው ይሆን?

ጳጳ ክራሲያ በተለያዩ ስትሎች 4ሽብታዊው መንግሥት ሽፋኖች ያለፋቸውን የኢ ተዳዳሪ ዕውነታዎች በየገዢው ገልጾ ለማሳየት ሞክሯል። የሀገሪቱን ፖለቲካዊ ኢኮኖ ሚያዊና ማህበረሰባዊ ችግሮችና ቀጣቶች በመተንተን መሠረታቸውንና መንግሥታቸውንም በማሳየት፤ እነዚህ ችግሮችና ቀጣቶች ይህ በሥልጣን ላይ ያለው መንግሥት አስከፊ ተ ወገደና የሥርዓት ለውጥ አስከፊ መጣ ድረስ እየከፋና እየተገባሉ የሚሄዱ መሆናቸውንም ሲገልጽ ቆይቷል። የእነዚህን ችግሮችና ቀጣቶች መኖር 4ሽብታዊው መንግሥት ዛሬ በከፊል እንዲን ማመኑ የሚያሳየው ነገር ቢኖር ገዢው ክፍል እንደወተረው ሁሉን ነገር ሽምጥ ለደርጉ በመከዳ በመሸፈንና በማድብሰስ እያታለሉ ሕዝቡን በዘመቻዎቹ ሁሉ ማሠጣራት፣ እንዲያመር ተሳትፎ እንዲያገኙትም፣ - - - ማድረግ እየከበደው መምጣቱን ነው። ሁሉንም ሁሉም ማወቅት እኮ አይቻልም። ተጠላዦቹ በዘተው የጠላዦቹም እጅና ስግግር እየዘሉ ሲመጡ ጥላዘውስ ብቻውን አስከፊ ፍትን መድሃኒት ሆኖ ያገለገላል? ፈራ ተኳ እያለ፣ ዕውነትን እያል ቀስ ቀስም 4ሽብታዊው መንግሥት መናገር የጀመረው ሃቀኛነት በድንገት ዘንገበት አይደለም። በጭራሽ። ተጠባቢ ሁኔታ አላጠላጠ። በሌት ነው።

የኢኮኖሚው ቀጠና ወታደራዊው ፖለቲካዊና ጥበቃዊ ችግሮች ሀገሪቱን ከናጠጠዋት ቆይቷል። በጭፍን የሚደረሰባቸው በዳቦሲያ የሚካተቱ ስለሆኑት ወታደራዊ ላላዎች በቋ መከላከያ አይሆኑም። ሀዘቦቻቸው ላይ ስለሆኑት ስለሆኑት ሰላም ማሰብ ሲሉ አናም ነው። እኒያ ታታሪ፣ ኩሩ የምስጥን ቢህላዊና ታሪካዊ ቀርቦ ቢሉ ሴቶች የሆኑት በዙ በጤሮቻቸው በጤረሰባቸውን ያካተተ ሀዘቦቻቸውን ለገደ ገብ ለው ለው ለው በለው ሀገራቸውን ወና ዋን ጥላዋት አልወጡም ለገዲ ተከረዋል፣ ገምነዋል፣ ተረድዋል፣ በቁጥጥር ተቆይተዋል። የእና ቶች ሆድ ለም-ለም ሆነና በዋ ተት ለየተካ አባባሉን አጽናናንም ለገዲ በሰበብ አሰባብ ያለ ቀትና ለየረገፉም ያሉት ወገኖቻችን በዘገቡ የተዳሉ/ በጠበጠቡም በገፍቻ፣ ሀገራቸው ውስጥ ወኖር ለያቃታቸው የሚደገቡትም ለገዲ ገደሏት ናቸው። ታዲያ "ሆድ ለያወቀ -ደር ማታ/" ሆነና ነው ለገዲ ለነዚህ ዐው ነታቸው በርገጥ ተከውረው የቀዩ አልነበሩም።

ያኔ፣ በአሁኑ ጊዜ ግን ሰበሰባ ላይ በነሰሱ 30 ቀን 1979 ዓ.ም ሲናገር ለገደ ከሀገራችን ለየሰደዱ ጥሎ ጠጥሎ ማለፍ ይቻላል ብሎ ነው ወሰለ፣ "ወሃቱ" በኢኮኖሚ ገንባር የምናገኘው ድል ነው" ብሎ ነበር። "አይነጋ መሰሏት በቋ-- በአሁኑ ወሥራ ገቢዎ ወቅትም የሀገሪቱን ችግሮች ደብዳቤ "አሁኑ ይህን ለገባቸው ወፍ ታት አለበት" ብሎ ነበር። ደርገ፣ አሁኑ ለአዲሱ በሰበብ አሰባብ ተሰባ ሰበው ነጋሪት በገጠና ቢገኙ ቀጥሮ "ከአገገዲህ ተፈጥሮን በቀጥሮ ሥር ለናደርጋ ለገ" ብሎ ያልዘገቡት ወቅት አልነበረም። ተገዳሪያቸው የተደረገው የኢትዮጵያ ሀዘብ ገም የመሰማት ገዳታውን ለየተወጣም ሲታዘቡባቸው፣ በዋ ተ ድምጽ ሲያበሽቁባቸው ቆይቷል።

ነበረ ተሰቡን ለሰበ ዳሰሰ አድርገው ከሰቃዩቸው ሁሉ የሚፈውሱት ለያስመሰሉ "ቆይ ነገ ይደርሰላችኋል/" ሲሉባቸው የነበሩትን፣ ኢ.ሠ.ፓን፣ ሀገ-መንገሥት ተዘዋውን፣ ኢሕአፊን፣ የራሰ-ገዘ ለሰተዳደሮች የተገሉትን -- ሁሉ ቢለፉት ዓመቶች ውስጥ ጭቀ-ጭቀ አድርገውና አርከፍክፈው፤ ጩረሱ። ላይ ላይ ወርዘቶ ያጭበረብር የነበረው መካን ለአምርቶቻቸው ያቀጡን ጩቆ ለውጥ ታላና ጥንፍፍ አለ። ታዲያ ዘረ በጭቀ ታያቸው ያደራሰቱ አልርብ አልለውም ሰውም አልረካ አልበገር አላቸው። ነገሩንና ሀገራዊ ሉዓላዊነትን፣ ጻዊክራሲያዊ መብቶችን፣ ሠላምንና ፍትህን የተነፈ ገውንና የተጠማውንም የኢትዮጵያ ሀዘብ በነጋ በጠባ፣ "ተነሰ ዘመት፣ ተዋጋ፣ አቃ ጥል፣ ገደል፣ ተፋፋ፣ አላቀ፣ --" ሲሉት "ለምን? አስታውቁን?" ብሎ ሰይጠይቀና ሰያቆማዊ ዘም ብሎ የሚገዛላቸው አልሆነም። የነሱም ለገደራ ብቻ ለየመገቡ በገ በተከፋ ማኖር ለሰከመጠረቢ የሚያዘልቀ አልሆነም። ፋሽስታዊውን መንገሥት ገና ከመ ፈጠሩ "ዐቡይ ወ ለኩይ ሰው በላም ነህና ወገድሳን/" ብሎ የተናነቀው ለሰተዋዩ የኢትዮጵያ ሠፊ ሕዝብ ወተርውን ለመፈ ገዛና ሁኔታያችን ለየጠበቀ አደበተ ለገዲ መቸ ተታሉባቸው ሆነ ለየተገፋ የቀጠለው። በሀገሪቱ ውስጥ ዘምታን በማሰፈት ውጥ ቶችን ሰው ለምኖ የተቀበለለት፣ ያሰመነም መሰሉት ቆይቷል። ስለዚህም ነው ዘረም የአሁኑን የኢሕአፊ መሪያት ስልታቸውን ለውጥ በማድረግ ለገደ ተራራ ገልጥ በለው ደረታቸውን ከሰጡት ዐውነታያች ከራሱን በማወን "ብሪታን ለማርዳት" ለየከሩ ያሉት።

መንግሥት ሃ/ጣር ያም ሪፓር ትን ሲያቀርብ በድንገት የሰማ፣ ይህ ሰው እር
 ርውን ደርደር እንደሰማኝ ከቡድኑ አባሎች የተወሰኑትን "ለእነዚህ ሁሉ ወድቀቶች
 ተጠያቂዎች ናቸው" ብሎ በማቀረብ ራሱ እንደ ጸላጠስ "እኔ ከደው ነጻህ ነኝ"
 ሌላ ይሆናል፣ የሚል ገምት ሲያደርገው አይቀርም። ታዲያ አሁን ሁሉም አገሬዎች፣
 ከተነጣጠሉም ደግሞ አብረው ጠፊዎች ፣ መሆናቸውን ተረድተዋልና ስለውድቀት፣ ስለ ቀ-
 ወሰናቸው ችግር ዘርዘረው መላ ትን ማን እንዳመጣውና ማንስ ተጠያቂ እንደሆነ መዘን ቆሎ
 ተሰናቸው። ማፈር ይሆን መሆኑን ቀቁ? ከፋቸው የተገጠጠውን ከፊል ዐውነቶችና ሸር
 ፍርፍ ሃቶች በዝታው ነው ወሰነው፣ ቀሪው አመዛኙ ሃቅ አልወጣ ብሎ ተናገረው።
 ማንን ተጠያቂ ያደርገው? ወሲኙን መሪ? ፓር ቲላቸውን? መስተዳድሩን? መንግሥትን?
 ሥርዓትን? ፖሊሲያቸውን??? ለ14 ዓመታት በሀዘቡ ጫንቃ ላይ ተዘርፍጠው
 የሀገሪቱንና የሀዘባቸውን ሀላፊና እንቅስቃሴ በውሉ በዘፈቀደ ሲያስከዱና ሲቆጣጠሩ
 ናረው ለደረሰው ጥፋትና ወድቀት ማን ተጠያቂ ሊሆንላቸው ነው?

ፕራዚዳንት መንግሥት "ምርታማነትንና የክምችት አቅማቸውን ቢለፉት 11
 ዓመቶች ማሻሻል አልቻሉም" ሲል፣ መቸም ለመጀመሪያዎቹ ሁለትና ሶስት ዓመቶች
 በሥፍራው አልነበርንም" ማለት አይመስለም። ታዲያ ያኔ እነሱ ገና "ነፍሳቸውን
 ያላወቁ" ሆነው በወቅቱ ሞገዚታቸው በመኳሰን ላይ ሊሳክክ ይሆን? ወይስ በዚያን
 ጊዜ ለነበሩት ችግሮች ሁሉ ተጠያቂ ይደረግ የነበረው ደመናቸው የሆነው ኢሕአፓ
 ቢያንስ ሶስት የፋሽስት መንግሥት የውድመት ዓመቶች ዐጣ ደርሻ ይሁኑት ተብሎ
 ነው? ወዲህ ጉተት፣ ወዲያ ሸርተት፣ መልጭልጭ አያሉም እንጨበጥ ቢሉ ከተጠያቂነት
 ከተ አያመልጡም። ኢትዮጵያን መገደል የጀመሯት ገና ያኔ የሥልጣን ቀሚያቸውን
 የተቃወሙ ወጣቶቹን፣ ገብሎቹን፣ ታዳጊ አዎንታዎችን፣... "ቀይ ሸብር"
 ብለው በሰየሙት የጥፋት ዘመቻቸው ሲጨፈጁና ሲሰሩ ነው። አልቆተ ብላ እስካሁንም እየ
 ገዘገዙዋት ዘለቀ አንጂ።

ፋሽስት መንግሥት "እኔ አልጠየቅባቸውም" እያለም ከመናቸው ዐውነታዎች
 አንዱ በመሆኑ ሀገሪቱን የተገገሙ በመቀጠል ያሉት ጦርነቶች ጉዳይ ነው። በአሁኑ
 ጊዜ ኢትዮጵያ ውስጥ አየተከሄዱ ላሉት ጦርነቶች መቀጠል፣ መስፋፋትና መጠናከር
 የናው ምክንያት በኢትዮጵያ አብዮታዊና ዲሞክራሲያዊ ሃይሎች የቀረቡት፣ ተከክለናም
 የሆኑት፣ የዲሞክራሲ ጥያቄዎች አለመመለስ ነው። ቢጠቃላይ በኢትዮጵያ የዲሞክራሲ
 ጥያቄ ሲመለስ ነው የኢትዮጵያ ሠፊ ሀዘብ የሀገሩ ቢላቤትና ቢላመብት የሚሆነው?
 በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኙት በርካታ ጭቁን ብጩቶችና ብጩረባቶች የራሱን ዐድላ
 በራሱ የመወሰን መብት ተረጋገጦ ለብጩር እንቅስቃሴዎች መነሻ የሆነው የብጩር ጭቁ
 ናም የሚወገደው። ዲሞክራሲ ብቻ ስለሆነ የኢትዮጵያ ሀዘባቸው በእኩልነት ሊኖሩ
 የሚችሉበትን ሁኔታ የሚፈጥረው፣ ፀረ ዲሞክራሲ የሆነው ፋሽስት መንግሥት ፀረ
 እኩልነትም፣ ተምክህ ተኛም፣ ፀረ ሠላምም ነው። ያለጥርጥር የመላውን የኢትዮጵያ
 ሀዘብ የዲሞክራሲ ጥያቄ ተፃርቶ የቆመው ፋሽስታዊው መንግሥት ነው ለጦርነቶች መቀ
 ጠል፣ በጦርነቶች ለሚያልቀው አዕላፍ ወገናቸውና ለሚወደው ገንዘብ ሃብትና
 ገብረት፣ በጦርነት ሲሆን ለሚደናቀሩ ልማትና ዐድገት፣ እየደረሰ ላለው የኢኮኖ-
 ሚው መዳሸቅ፣ የአያሌ ወጣት ተውሰደች ኑር መናጋትና መፋለስ፣ መሰደድና መባከን
 ተጠያቂው። አሁን ታዲያ ጦርነት ይህን ያህል ፈጀ ማለት ምን ይፈይዳል?
 "ጅራፍ ራሱ መተቶ ራሱ ጠጥ"።

በሰተቀር ሌላ ሠላማዊና ቀላል ምርጫ የላቸውም። እንኳን ጦርነቶች እየተገባገቡ ቢቸው ያሉት አካባቢያቸው ቀርተው ሌሎችም ገጠሮችና ከተሞች የህይወት ዋስትናና ሠላም የታጠቁባቸው ህዝቦች የምንጠባባሪ የሚኖሩባቸው ሥፍራዎች ሆነዋል። ከዋናው አዎ ቢገነዘብ ደምር እንደ የደረጃቸው መረጃ ተለቀው በመፈለግ በ የሥራቸው ያለውን የሚያደባዩ ባለሥልጣናቸው በርካታ ናቸው። የፓርቲ አካል ይባሉት ወይ የመንግሥት ወይ ወታደራዊ "ከዘንጀር ቅንጾችን ይመራረጡ" ነው። የሥልጣን ሽሚያቸውም ለቀሚያው ውና ዘርፊ ያው እሸቀድድም መሆኑ ነው።

የአሠጋግ ጣኮ "ዘጠነኛው መደበኛ ስብሰባ" ባለፉት ዓመቶች ውስጥ በፊት ደርገና አሠጋጋኝ ሲባሉ የቀዳሽ የዚህ ያቸው አሠጋጋኝ ስህዲሪ "ያከናወኑባቸውን ተገባ ባሮች"፣ ምናልባትም "ድሎችንና" ሽንፈቶችንም የገጠመውን ስብሰባ ነው ስለተባለ ነው ሽፍጠኞች እንዳንድ ነገሮችን ያውኑት። ከምነት ከህይወት ያላቸው በአንድ "በአፈጻጸም ድክመት ምክንያት የታለሙ ገቦች ላይ ለመድረስ አልተቻለም" ብለዋል። ለመሆኑ ምንድር ናቸው የአፈጻጸም ድክመት "በሚለው ስረገ ውስጥ ውሸልሸል ተደርገው የተወረወረት? ያውኑ እየመሰሉም -ባህሪ ያቸው ሆነና -ይከፋሉ። በመጀመሪያ -ገና ያኔ ለ1976 ዓ.ም ውስጥ/ አሠጋጋኝ ወይ አሠጋጋኝ-ነት ሲመነደገ? የ10 ዓመት መሪ ዕቅድ የተሰጠው ለወራት የሚያስተኛ ህልም ለከነክን ቀቆልሽ ፈቺው/ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ሲገለጥ? ከዙፋኑ እናስታውቃቸውና? ዕቅዱ የሀገሪቱን ተጠባቢ ሁኔታዎች "በተከክለ በመገምገም ላይ የተመሠረተ ነው" ብለው ነበር። ዛሬ ደገም ከተለሙ የቸው ገቦች ለምን እንዳልተደረሰ ቢያንስ የተወሰኑ መሠረታዊ ምክንያቶች እንዲሉት አምነው "ዘርዘሩን በሚከተለው ገምገማችን እና ቀርባለን" አይሉንም። ታዲያ ምን እንበል? የአምባገነናቸው መከራ "ተከናዎልን -ላምናቸው" ሆነን።

በዙ የተቀረፈበት የ10 ዓመት ዕቅድ የተሰጠው ሆነ ከዚያ በኋላ የወጡት ንግግን የ5 ዓመትና ዓመታዊ ዕቅዶች በይዘት ላይ፣ በሰሜታዊነት፣ በገብተኛነት፣ በአምባገነናዊ መሪዎች ተዕዛዝና ውሳኔ፣ በድንቁርናም ላይ ተመሥርተው ነው የሚዘጋጁት። ሀገ-መንግሥት አውጥተው ስህዲሪን ከቋቋሙ በኋላ የመንግሥት አካሎች መስተፋድሩ፣ ፓርቲው - - - እነዚህ በአንድ ላይ ያሠሩትና ሊያደላድሉት የሚጥሩት አምባገነናዊ ሥርዓት ስለኢትዮጵያ ተጠባቢ ሁኔታዎች የሚደረጉ ጥናቶችና ምርመሮች ሃቅን አፍረጥ ርጠው እንዲያቀርቡ በፍጹም አጭረዋል። አምራቸው ሠር ተክደረ ህዝብ ሃሳቡን ለመገለጥ ስለማይችል በዕቅዶች ላይ አይሰተፍም። ስለዚህም የገዢው መደብ ፍላጎቶችና ምኞቶች ናቸው እየተሰበሰቡ ዕቅድ ተሰለፈ የሚቀርቡት። ኢትዮጵያውያን/ት ምሁሮች ታየተው ሃይሆን ሃይንሃዊ ጥናትና ምርመራ ለማድረግ የሚያስችል አካላዊ ደረጃ ነፃነት እንኳን የታጠቁት ሀገር በመሆን ነው። በዚህ ሁኔታ ውስጥ በተለላነት ምሁራት እንዲሞገጉም አይጠበቅም።

ህዝቡን አገል ተከፋ በመመገብ ዕድሜያቸውን ያራዘሙ እየመሰላቸው ነው እንጂ። በ1976 ዓ.ም "የ10 ዓመት መሪ-ዕቅድ" ያሉትን ሲያወጡ፣ ዕቅዱን ሥራ ላይ ለማየል ከሚያስፈልገው ከ40 ቢሊዮን ብር በላይ ውስጥ ገጣኙን ከወጪ በርዳታና በብድር እና ገናለን በሚል አገል ተከፋ ላይና፣ በጣም በተገጠራራና ለደረሰበትም በማይቻል የሀገር ውስጥ ምርትና ምርታማነት ዕድገት ገምት ላይ ተመሥርተው ነበር የተንደረደረ ረታ። ዲሞክራሲያዊ የህልም ረጫ እየጀመረ መሆናቸውን ያኔው አስገንዝቦ ነበር። ዛሬም እየተምባጫረ ቁናቸው የተቃወሙ ሃሳብ ቀርቶ የተለየ ሃሳብ መገለጥ በማይቻልበት ሥርዓታቸው ውስጥ "ተከክለኛ ገምገማ" ብሎ ነገር የለም። ቢቻልም ኖሮ መሪ-ዕቅዳቸውን ሲያወጡ የእነዚያ አውጻሚ ጦርነቶች መቀጠል ዕቅድ ያሏቸውን ሁሉ ምን ያህል ሊያሸመደዎቻቸው እንደሚችሉም በተገነዘቡ ነበር።

ጦርነቶቻችን ሆነ ኢኮኖሚያዊ ፖለቲካና ማህበረ-ሰባዊ ችግሮቻችንና ቀጠላችን የሚቀረቀፉት ፋሽስታዊው መንግሥት መሆኑን ሀዘቡ የተረፉ አይመስላቸውም። ምርታ ማነቷ በጣም ዝቅተኛ ነው። ከመንግሥት ዓመታዊ ገቢ ገጭን ጦርነት እየበላላው ነው። ባለፉት 11 ዓመቶቹ ውስጥ ለመኖሪያ ገንዘብ የሚሠነው የሀገሪቱ የክምችት አቅም አልተሻሻለም። ስለዚህም ለመኖሪያ ገንዘብ የሚወደበው ገንዘብ በጣም ዝቅተኛ ነው። የመላላሽና መገናኚያ ተቋማት በጦርነቶች እየወደሙናቸው። ሠር ተክደሩ የመንግሥት ገቢ ረታ የሆኑትን ተንከባክቦ አሰዘም። - - - የሚሉ ሮሮያቸን ሲያሰሙ፤ ሀዘቡ ሊነዘዝ ሁሉ የተሳሉት ነገሮች "ለምን" እንዲህ ሆኑ ብሎ መጠየቅ የሚሳካው መስሏቸው ይህን? ከመጠየቅ አልፎ ሀዘቡ ያልተውገረገሩ መልሶች አሉት።

መንግሥት ሃ/ጣ ከዚህ በላይ የጠቃቀናቸውን አንዳንድ ዕውነታዎች እያመነ በመገቢት 1980 ዓ.ም በተሰማረው የኢህአፓ ስብሰባ ላይ "በአሁኑ ጊዜ - - - ጠቅና ሀይወታችንን የሃገር አንድነት ለመጠበቅ በሚሆነው መሰረት ነት ብቻ እንደሚታወቀው ተገደናል" ባለው መሠረት። ጦርነቶችን በመቀጠል ሁሉንም የፖለቲካ ችግሮችን "ለመፍታት" እንደሚገደረደር እያየን፤ በሰኔ ወር [1980 ዓ.ም] ደገዎ ስለላጣቁው ዓመት የልማት ዕቅዳቸው ሲገልጹ፤ "በ1981 ዓ.ም ውስጥ 2 ቢሊዮን 759.8 ሚሊዮን ብር ለቋሚ መኖሪያ-ገንዘብ በማውጣት የዓመቱን የሀገሪቱ ጠቅላላ ምርት በ4. በመቶ እናሳይ ገንዘብ" አሉን። አምራቸው የሆነው ያሰው ሃይል፤ ገልበት በነዚያው አስከፊው ውድቀትን ባሰክተሉት የኢኮኖሚ ፖሊሲያቸውና ተገቢሮቹ ላይ እየባከነ፤ ሀይወቱ ደገዎ ለጦርነቶች እየተደረገ፤ - - - አላይ በተዘረዘሩት ሁኔታዎች ውስጥ ይህን ያክል ዕድገት በጭራሽ ሊገኝ አይችልም። በምንም ተግምር የኢኮኖሚ ልማትና ዕድገት እንዲሁም የማኅበረሰባዊ ሁኔታዎች መሻሻል እያመጡልንም። አንድና ሁለት የለውም፤ አምባገነናቶቹ ድንብርብረቸው ወጥቷል።

በዚህ በሀገር 2 ቀን 1981 ዓ.ም በተጠናቀቀው የኢህአፓ ማክ ስብሰባ ላይ ስለውድቀታቸው፤ ችግሮቻችንና ቀጠላችን ብቻ አልነበረም ያወረቱ። ከመሪያቸው የሚጠበቅ ሆነና መፍትሄያቸው የሚሏቸውንም ነገሮች ወራውረዋል። እንደልማታቸው በጭፍን ገንደገዎ በድፍረት ወትሮ ይሏቸው የነበሩትን አብዛኛዎቻችን ደገመውልናል። "የመኖሪያ-ገንዘብ ክምችት አቅምን መገንባት፤ - - - በመንግሥትና ማህበራት ገቢ ረታ ላይ ፣ በከነተንና ምዘብራን [ሠረዘ የዳዎ] መቀጠሮች፤ - - - ስህገር ውስጥ ምርት መጠቀም፤ - - -" "ያስፈልጋል ብለዋል። በዚህ አላባቀም። ወፊቱ አድርጓቸው ነው መሠል፤ አንዱ ብቻ ይሁን ሁሉም፤ "በምርት ገንጽነትና በምርት ሃይሎች መጠከል ያለውን ቀሪ ኔ መፍታት፤ - - - የምርት ገንጽነትን መለወጥ 'ያስፈልጋል' ብለዋል። ከየት ወዳት? የተኛውን? እንዳት? ሰነዳን? መንግሥታዊ ክብር ተውን ሊያከሰሙት ይህን" አበሰኩ ገብርኩ/ "ብንል ያስገርማል?

ሰጥኛ ደግሞ ለምጥራት ያለሉት የበላይ ጠባቂዎች የሰጡት ጥብቅና በገራው የተከለከሉት የምሥራቅ አውሮፓ ሃገሮች፤ ሌሎችም ተጨማሪ ፋሽስታዊው መንግሥት እያፈራረሰው ያለውን ኢኮኖሚ ደገፈውና ጠገንነው ሊያቀሙለት አልቻሉም። ስለዚህም የኢህአፓና ኢሕአፊ መሪያቸው ከምዕራቡም አስከፊውን ከገጥሙት የበለጠ ርዳታ ከጁላዋል። ለዚህም ነው "ከሀገሪቱ የዕድገት ፍላጎት ጋር ተስማሚ የሆነ የውጭ ብድርና ዕርዳታ ለማግኘት የተጠናከረ ጥረት እንዲደረግ" ያሉትና "የውጭ ከፒታልን አገባብ ያለው ተከትፍ በበለጠ ለማበረታታት እንዲቻል የጋራ ልማት ዓዋጅ እንዲሻሻል" ብለው የወሰኑት። ዓዋጁ በልቆ ድንጋጌ መሰክ በመንግሥት ምክር ቤት አለዚያም በሽንገው እስከሚሻሻል ድረስ እንዲያሠራቸው በማሰብ ይመስላል "የከፒታል አቅጣጫ የሚጀመሩት ችሎታው ያላቸው የገል ባለ ጠቅላይ ያለምንም የከፒታል ገደብ - - - በሠፋፊ ዕርባያቸው

ልማት በእንሰሳት ርባታና አስተዋጽኦ ምርት፣ በኢንዱስትሪና በአገልግሎቶች መስክ ሊሳተፉ የሚችሉበት ሁኔታ እንዲፈጠር በሰው ልማት ወስነዋል። ለዚህ ፖሊሲ ተገቢነት የአሠጋጅ ፕሮግራምም እንደሚጠየቁ ተደርጎ ተሸገቀሯል።

በኢትዮጵያ ውስጥ በሥልጣን ላይ የተገዛራፈጠው መንግሥታዊ ከበር ተኮር ከጭንቀት ሆኖ አምኖበት ለገል ከበር ተኮርም በሩን ተገብ ከፈተ ማድረግ አምርቷል።
“ልጅን ሲወጥስ ከነቀዘኑ ከነገፍጡ” ነውና ከበር ተኮር ደገም ለኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ሴው የከበር ተኮርን ጻፈው ለገቢያው በሰሰ ተኮር ዓለም መልኩም በሠንገር ይፈልጋል። ሠራተኞችን ነፃ በሚሰጠው ገበያ አማርጦና አወደደር መቀጠር፣ መገባተና መውጣት፣ በሀገሪቱ ውስጥ እንደሌሎች መንቀሳቀስ፣ ሃሳቡንም መገለጽ ይፈልጋል። ተቀጣሪው ሠራተኛው ስለደወዘተ፣ ስለሥራ ሁኔታያትና ስለ ኑሮ ሁኔታያት፣ - - - ወዘተ በየጊዜው ለመደራደር፣ ለመታገልም፣ ቢያንስ የሠራተኛ መብቶችን ይፈልጋል። ስለዚህም ሠራተኛው በነፃነት ለደራጅ የሚያስችሉትን መብቶችን ይሸጋል። እነዚህም ለገል ከበር ተኮርም ሆኖ ለሠራተኛው ጻፈው ሲጠቃላይ የሠራተኛ መብቶችንም በተለይ፣ እንደ ማይፈቅዱ አመጣጥ ነው። ታዲያ አሁን ባለው የአፈና ሥርዓት፣ ውስጥ፣ ያውም የመሆን ረስ አደጋም እያንዳንዳቸው የገል መኖሪያ-ገዳን ኢትዮጵያ ውስጥ ወደ ምርት እንቅስቃሴ የሚያስገባ ከበር ተኮር ሌገን ነው። ይህ መቻላት ፈርጦም ያለ ከበር ተኮር ደፍረትን ሲይጠይቅ አይቀርም። በቀርቦ በተናገሯቸው በገና የምዕራቡን ደን ደን ያለ ሆኖ ለአፈር ተኮር የሚፈልጉትን ርዳታና ብድር እንዲተ በበቂ ማገኘት ይቻላል? አይመስለንም። የምዕራቡን ከበር ተኮር ማድራታቸውን ለመያዝ እንዲ መቻሉ ለጋማ ተኮር ሆኖ የሚገሰጠው።

የፋሽስታዊው መንግሥት ፖሊሲያትም፣ የተገባሪ መከራኛዎች ርስ-በርስ የሚገጡ ጤና የሚቃረኑ ናቸው። ተጠግመው የሚሄዱ አይደሉም። የበላይ ጠባቂው የሆነው የሰጠ የት ሳብረት የመደበለት ኢኮኖሚ አማካሪያት ሳይቀሩ የኢኮኖሚ ፖሊሲያቸውን በተለይም በገበርናው ክፍለ ኢኮኖሚ ዘርፍ እንዲያሸባሽሉ፣ በተወሰነ ደረጃ “ከፈተ፣ ላላ፣ ለቀቀ፣ - - -” እንዲያደርገው መከረውት ነበር። ይህ ምክር ጉት ተወደ ገርባቸው “ፕራስተርደካ” [አጠቃላይ መልስ ማዋቀር]ና “ገላሰናስተ” [ቀጥጥርን ማሳሳትና ለቀቅ ማድረግ] እንዳይከተው በመስጋት ሰቅጠጥ ብሏል። በተለይ ከረቀ ያንዘፈዘፋ ተኮር “ገላሰናስተ” የተባለው ገርባቸው ተከሳት ነው። ዘገተው፣ ወጥረውና ጠፍረው ይደዘው እንዲገኝ መቆጣጠር እየከበሩባቸው፣ ከፈተ ላላ፣ ለቀቀ አድርገው ምን ሊውጣቸው?

ኢኮኖሚውን ከፖለቲካ ገንጥሎ ማስከድ ያምራቸዋል። በጥበቀ የተሰጠው መሆንና ተኮርን በአፋቸው እያነበነውም ከጠጣሩ ማሳብረሰባዊ ኢኮኖሚያዊ ፖለቲካዊ ዕውነታያት ጋር ግን ዘወትር ይላታወቃል። የፖለቲካ ፕሮግራም ሳይፈተ የኢኮኖሚ ቀውስን ለማስወገድ ይመኛሉ። በኢኮኖሚው መስክም በአንድ በኩል የገል ከበር ተኮር መኖሪያ-ገዳን የይ ወይ ኢትዮጵያ ኢኮኖሚ እንዲያስገባ እየገበዙ የገል ከበር ተኮር መፈለፊያና ማደጊያ የሆነውን ክፍለ በሚመለከት ደገም፣ ገበርናን፣ ዕድ ጥበብንና አገልግሎቶችን፣ በአጠቃላይም የአካባቢ ተቆጣጥሪ ክፍል፣ በአምራቾች የሳብረት ሥራ ማሳባር ማደራጀት፣ - - - በወሰንነት ማወገ፣ - - - ማሰጠገ፣ - - - “አስፈላጊና ተገቢ ወሰን” የሆነው እያሉ ያስፈራሩታል። የገል ከበር ተኮር ገዕዝ ከበር ተኮርም በመንግሥታዊ ከበር ተኮር ቀጥጥር ሥር በአምራቾች የሳብረት ሥራ ማህበሮች መደራጀት እንደሚፈለጉ የአሠጋጅ ሊሕዲፊ መሪያዎች ተከኒቸው አይደሉም። ከዚያም ከዚህም ባዕድ፣ ዘነቀ ማድረግ ፈልገዋል።

